

UCHWAŁA Nr 355 RADY MINISTRÓW

z dnia 19 września 1958 r.

w sprawie zapewnienia właściwej jakości towarów przeznaczonych na zaopatrzenie ludności.

W celu zapewnienia właściwej jakości towarów przeznaczonych na zaopatrzenie ludności Rada Ministrów uchwala, co następuje:

I. Stosunki między dostawcami a odbiorcami towarów.

§ 1. 1. Zobowiązuje się ministrów nadzorujących przedsiębiorstwa produkujące towary przeznaczone na zaopatrzenie ludności do uwzględnienia w wydawanych w porozumieniu z Ministrem Handlu Wewnętrznego branżowych warunkach dostaw następujących zasad:

- 1) wysokość kar umownych za dostarczenie towarów o jakości niższej od określonej obowiązującymi przepisami lub warunkami umownymi powinna być ustalona na takim poziomie, aby dostawcy nie opłacało się dostarczanie takich towarów;
- 2) sprawdzony przez odbiorcę i kwestionowany przez niego pod względem jakości towar nie może być zabrany przez dostawcę od odbiorcy, lecz musi ulec u niego odpowiedniemu przeklasyfikowaniu; jedynie w razie braku pomieszczeń magazynowych u odbiorcy, uniemożliwiającego przeprowadzenie czynności związanych z przeklasyfikowaniem towaru na miejscu — odbiorca zwraca towar dostawcy w celu dokonania tych czynności; przeklasyfikowanie towaru nie nastąpi w przypadkach, gdy rzeczoznawca (§ 5) ustali, że:
  - a) towar nie nadaje się do obrotu handlowego, ale tylko do przerobu,
  - b) dokonanie odpowiednich poprawek towaru, doprowadzających go do jakości przewidzianej obowiązującymi przepisami, jest technicznie możliwe i ze względów gospodarczych pożądane.

W razie gdy towar zostaje zwrócony dostawcy, odbiorca powinien w porozumieniu z dostawcą i na jego koszt oznaczyć trwale towar w sposób uniemożliwiający skiero-

wanie go do innego odbiorcy bez przerobu, dokonania poprawek lub przeklasyfikowania. Zakwestionowany przez odbiorcę towar pozostaje u niego na jego ryzyko. W razie ubezpieczenia tego towaru przez odbiorcę i uznania jego reklamacji jakościowej odbiorca obciąża dostawcę kosztami ubezpieczenia;

- 3) dostawca obowiązany jest do powiadomienia odbiorcy o dokonaniu odstępstw od normy resortowej, zakładowej lub warunków technicznych przyjętych obustronnie za podstawę do określenia jakości towarów; po zawiadomieniu, na żądanie odbiorcy, umowa powinna ulec odpowiedniej zmianie;
- 4) odbiorca, który przyjmie towar nie oznaczony zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, obowiązany jest do dokonania w porozumieniu z dostawcą zastępczych oznaczeń towaru na koszt dostawcy;
- 5) dostawcy, w terminach ustalonych branżowymi warunkami dostaw, obowiązani są do wymiany lub doprowadzenia do właściwego stanu jakościowego towarów służnie reklamowanych z tytułu wad ukrytych; niedotrzymanie przez dostawcę tych terminów powinno pociągać płacenie przez niego odpowiednio wysokich kar umownych;
- 6) ustalenie jakości zakwestionowanych przez odbiorcę towarów, w przypadku sporu z dostawcą co do określenia faktycznej jakości tych towarów, dokonywane będzie przez rzeczoznawców i branżowe komisje, przy czym:
  - branżowe komisje rzeczoznawców i rzeczoznawcy działają będą w trybie i na zasadach ustalonych w części II uchwały,
  - odbiorca zwraca się o ustalenie jakości zakwestionowanego towaru do rzeczoznawcy, wybranego przez siebie z listy rzeczoznawców, prowadzonej przez okręgowe komisje arbitrażowe,
  - wynagrodzenie rzeczoznawcy według obowiązujących

stawek płaci bezpośrednio odbiorca, który uprawniony jest do żądania pokrycia tych kosztów przez dostawcę, jeżeli zarzuty co do jakości towaru okażą się uzasadnione.

2. Użyte w ust. 1 określenie „dostawca” oznacza odpowiednio uspołeczniony zakład produkcyjny lub uspołecznione przedsiębiorstwo handlu hurtowego, a określenie „odbiorca” oznacza odpowiednio uspołecznione przedsiębiorstwo handlu hurtowego lub detalicznego.

§ 2. Zobowiązuje się Ministra Finansów do wprowadzenia w obowiązujących przepisach zasady, że należności placowe przez dostawcę z tytułu kar umownych za dostarczenie towaru o jakości niższej od przewidzianej obowiązującymi przepisami lub warunkami umownymi wpływają na zwiększenie funduszu ryzyka handlowego przedsiębiorstw handlowych.

§ 3. Zobowiązuje się Ministra Handlu Wewnętrznego do:

- 1) usprawnienia form i metod odbioru jakościowego towarów dokonywanego przez jednostki handlu wewnętrznego;
- 2) ustalenia, że jednostki handlu wewnętrznego — w razie niezgłoszenia w terminie reklamacji pomimo istnienia widocznych wad jakościowych towarów — ponoszą wszelkie koszty związane z określeniem jakości tych towarów i ich przeklasyfikowaniem w ciężar kosztów obrotu towarowego, a koszty związane z obniżeniem ceny wynikającym z przeklasyfikowania — w ciężar funduszu ryzyka handlowego;
- 3) wydania przepisów, nakładających na przedsiębiorstwa handlowe obowiązek oznaczenia towarów, które w wyniku zakwestionowania jakości zostały przeklasyfikowane albo na które została obniżona cena;
- 4) wydania w porozumieniu z Ministrem Finansów przepisów określających, w jakich przypadkach kwoty wynikłe z różnicy cen towarów powstałych na skutek wadliwego określenia jakości towarów przez odbiorcę są pokrywane przez przedsiębiorstwa handlowe z funduszu ryzyka handlowego.

§ 4. Zobowiązuje się Ministra Handlu Wewnętrznego i Prezesa Państwowej Komisji Cen do wydania przepisów o ustalaniu cen detalicznych na towary, na które dostawca w wyniku zakwestionowania jakości obniżył odbiorcy cenę.

II. Ustalanie jakości towarów.

§ 5. Ustanawia się branżowe komisje rzeczoznawców do spraw jakości towarów, zwane dalej „branżowymi komisjami”, i rzeczoznawców do spraw jakości, zwanych dalej „rzeczoznawcami”.

§ 6. 1. Branżowe komisje powołuje oraz ustala ich skład i siedzibę Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

2. Przewodniczących branżowych komisji powołuje Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami oraz Prezesem Głównej Komisji Arbitrażowej. Jeżeli zainteresowani ministrowie nie osiągną porozumienia w przedmiocie uzgodnienia kandydatury na przewodniczącego branżowej komisji, spór rozstrzyga Prezes Głównej Komisji Arbitrażowej.

3. Branżowa komisja działa na podstawie regulaminu nadanego jej przez Ministra Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami oraz Prezesem Głównej Komisji Arbitrażowej.

§ 7. 1. Rzeczoznawców powołują branżowe komisje.

2. Rzeczoznawcy działają na podstawie regulaminów, wydanych przez branżowe komisje.

3. Okręgowe komisje arbitrażowe prowadzą aktualne listy rzeczoznawców na podstawie danych otrzymywanych bieżąco od branżowych komisji.

§ 8. Do zakresu czynności rzeczoznawców należy w szczególności przeprowadzanie ekspertyz towarów przeznaczonych na zaopatrzenie ludności i wydawanie na tej podstawie opinii i orzeczeń o jakości towarów na wniosek zainteresowanych uspołecznionych zakładów produkcyjnych, przygotowujących i przechowujących towary przeznaczone na zaopatrzenie ludności oraz uspołecznionych przedsiębiorstw handlu wewnętrznego.

§ 9. Rzeczoznawcy wydają opinie i orzeczenia o jakości towarów we własnym imieniu.

§ 10. Do zakresu działania branżowych komisji należy w szczególności:

- 1) powoływanie rzeczoznawców i ustalanie regulaminów ich działalności,
- 2) sprawowanie nadzoru nad działalnością rzeczoznawców,
- 3) wydawanie na wniosek zainteresowanych (§ 8) opinii i orzeczeń o jakości towarów w przypadkach określonych w regulaminie działania branżowej komisji.

§ 11. 1. Branżowa komisja może w trybie nadzoru z urzędu lub na wniosek zainteresowanej strony (§ 8) uchylić orzeczenie rzeczoznawcy o jakości towaru i wydać orzeczenie o jakości towaru we własnym zakresie.

2. Od orzeczeń branżowych komisji nie służy odwołanie.

§ 12. Orzeczenia o jakości towaru powinny w miarę możliwości określać, czy wady towaru powstały u producenta — dostawcy czy u odbiorcy.

§ 13. O ile dla wydania opinii lub orzeczenia zachodzi potrzeba przeprowadzenia ekspertyzy towaru, członkom branżowych komisji i rzeczoznawcom przysługuje prawo pobrania w tym celu nieodpłatnie próby towaru w ilościach przewidzianych obowiązującymi przepisami. Tryb pobierania prób określa regulamin działalności rzeczoznawców i branżowych komisji.

§ 14. Orzeczenia o jakości towarów wydawane przez rzeczoznawców i branżowe komisje stanowią podstawę do:

- 1) przeklasyfikowania towaru do właściwej klasy jakości, wyboru, gatunku lub obniżenia ceny w granicach przewidzianych w odpowiednich przepisach,
- 2) zastosowania odpowiedniej stawki mniejwarteści w odniesieniu do artykułów spożywczych, których jakość nie jest określona klasą, gatunkiem, wyborem,
- 3) rozliczania się stron za dostarczone towary.

§ 15. 1. Minister Handlu Wewnętrznego wydaje decyzje w sprawie zakazu zakupu i sprzedaży przez uspołeczniony aparat handlu określonych towarów, przeznaczonych na zaopatrzenie ludności, wyprodukowanych przez określone zakłady, a wykazujących szczególnie niską jakość.

2. Decyzję czasowego wstrzymania produkcji określonych towarów, przeznaczonych na zaopatrzenie ludności, wyprodukowanych przez określone zakłady, wykazujących szczególnie niską jakość, na wniosek Ministra Handlu Wewnętrznego wydaje: właściwy minister — w odniesieniu do państwowego przemysłu kluczowego, zarząd właściwego związku spółdzielni — w odniesieniu do przemysłu spółdzielczego oraz przewodniczący prezydium właściwej (wojewódzkiej, miast wyłączonych z województw) rady narodowej — w odniesieniu do państwowego przemysłu terenowego.

III. Biuro do Spraw Jakości Towarów.

§ 16. Powołuje się w Ministerstwie Handlu Wewnętrznego Biuro do Spraw Jakości Towarów na szczeblu departamentu, zwane dalej Biurem.

§ 17. Organizację Biura, jego zakres działania oraz zasady i tryb postępowania w zakresie wykonania zadań przez Biuro określi Minister Handlu Wewnętrznego, z tym że Biuro ma obowiązek zapewnienia branżowym komisjom stałej obsługi organizacyjnej, prawnej i administracyjnej.

IV. Postanowienia końcowe.

§ 18. Minister Handlu Wewnętrznego w porozumieniu z Ministrem Finansów oraz z zainteresowanymi ministrami ustali zasady i stawki wynagrodzenia za czynności członków branżowych komisji i rzeczoznawców.

§ 19. Wykonanie uchwały porucza się właściwym ministrom.

§ 20. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cytankiewicz*